

SAMKEPPNISEFTIRLITIÐ

**Sýn samkeppnisyrivalda á íslenska
lyfjamarkaðinn**

**Morgunfundur Rannsóknarstofnunar um lyfjamál við HÍ
fimmtudaginn 29. nóvember**

Páll Gunnar Pálsson

Á hverju byggir sýn Samkeppniseftirlitsins?

- Markmiði samkeppnislaga: Efla virka samkeppni í viðskiptum og þar með vinna að hagkvæmri nýtingu framleiðsluþátta þjóðfélagsins.
- Stuðlað er að markmiðinu með því að:
 - vinna gegn óhæfilegum hindrunum,
 - vinna gegn skaðlegri fákeppni,
 - auðvelda aðgang nýrra samkeppnisaðila að markaðnum.

Umfjöllunarefnið:

- Hvernig lyfjamarkaðurinn horfði við SE í nýlegu samruna málið.
- Hvernig stjórnvöld geta gripið til aðgerða til að glæða samkeppni.

Ekki fjallað um einstök mál sem eru til meðferðar eða kunna að koma til skoðunar.

Ákvörðun nr. 28/2006

- Dac er hluti af sömu samstæðu og Lyf og heilsa => samruni milli m.a. Lyfjavers og Lyfja og heilsu
- Samruninn hafði áhrif á tvo markaði
 1. Markaðinn fyrir pökkun og skömmtnun lyfja
 2. Markaðinn fyrir smásölu lyfja á höfuðborgar-svæðinu
- Lyfjaver og Lyf og heilsa eru keppinautar á markaðnum fyrir smásölu lyfja á höfuðborgarsvæðinu

SAMKEPPNISEFTIRLIT
Þriðjudagurinn 11. júlí 2006
Ákvörðun nr. 28/2006
Samruni DAC ehf. og Lyfjavers ehf.

Efnisyfirlit

I. Málavextir og málsmeðferð	3
II. Samruni	4
III. Skilgreining markaða	5
1. Vöru- og þjónustumarkaður	8
1.1 Pökkun og skömmtnun lyfja	9
1.1.1 Sjónarmið samrunaaðila	10
1.1.2 Mat Samkeppniseftirlitsins	12
1.2 Markaður fyrir smásölu lyfja	12
1.2.1 Sjónarmið samrunaaðila	13
1.2.2 Mat Samkeppniseftirlitsins	16
1.3 Innflutningur, heildsala og dreifing á lyfjum	17
2. Landfræðilegur markaður	17
2.1 Pökkun og skömmtnun lyfja	17
2.2 Markaður fyrir smásölu lyfja	18
2.2.1 Sjónarmið samrunaaðila	20
2.2.2 Mat Samkeppniseftirlitsins	22
2.3 Innflutningur, heildsala og dreifing á lyfjum	22
IV. Áhrif samrunans á samkeppni	23
1. Inngangur	24
1.1 Markaðshlutaeld	24
1.2 Samþjöppun á markaði	26
1.3 Stæða keppinauta og efnahagslegur styrkur sameinaðs fyrirtækis	27
1.4 Möguleg samkeppni og aðgangshindranir að markaðnum	27
1.5 Kaupendastyrkur	27
2. Pökkun og skömmtnun lyfja	29
2.1 Markaðshlutaeld og samþjöppun	29
2.2 Stæða keppinauta og efnahagslegur styrkleiki	31
2.3 Möguleg samkeppni og aðgangshindranir	33
2.4 Kaupendastyrkur	33
2.5 Niðurstaða	34
3. Markaður fyrir smásölu lyfja	38
3.1 Skilyrði fyrir sameiginlegri markaðsráðandi stöðu	38
3.2 Lyf og heilsa og lyfja eru í sameiginlegri markaðsráðandi stöðu á markaðnum fyrir smásölu lyfja	39
3.2.1 Markaður fyrir smásölu lyfja er gagnsær	42
3.2.2 Vörur á markaði fyrir smásölu lyfja eru hvatar fyrir samhefða	42
3.2.3 Á markaði fyrir smásölu lyfja eru hvatar fyrir samhefða markaðssetfni og líkur á að samkeppni verði svarað í sömu mynt	43

Kaupendastyrki 12, US Keyþenk, síðahl 5102
Fél 595 0706, Fax 595 0761
www.samkeppni.is, www.samkeppni.is

Lyfjabúðir	Markaðshlutdeild
Lyfja	35-40%
Lyf og heilsa	40-45%
Lyfjaval	5-10%
Árbæjar Apótek	0-5%
Laugarnes Apótek	0-5%
Lyfjaver	0-5%
Rima Apótek	0-5%
Sjúkrahúsapótek LSH	0-5%
Samtals	100%

Sameiginleg markaðsráðandi staða

- Á tilteknum fákeppnismörkuðum geta fyrirtæki stundað „þegjandi“ samhæfingu og verið samstíga t.d. í því að hækka verð
- Samhæfingin er „þegjandi“ þar sem eðlislæg einkenni viðkomandi markaðar gerir fyrirtækjunum kleift að samhæfa aðgerðir sínar án þess að viðhafa ólöglegt samráð

Rök Samkeppniseftirlitsins fyrir ógildingu

1. Markaðurinn fyrir smásölu lyfja var nægjanlega gagnsær
 - Stjórnvöld ákveða hámarksverð lyfja
 - Afsláttur er tilgreindur á kvittun
 - Reglulegar verðkannanir
2. Þjónusta lyfjabúða einsleit
 - Lyfjabúðum skylt að bjóða upp á öll lyf

Rök Samkeppniseftirlitsins fyrir ógildingu

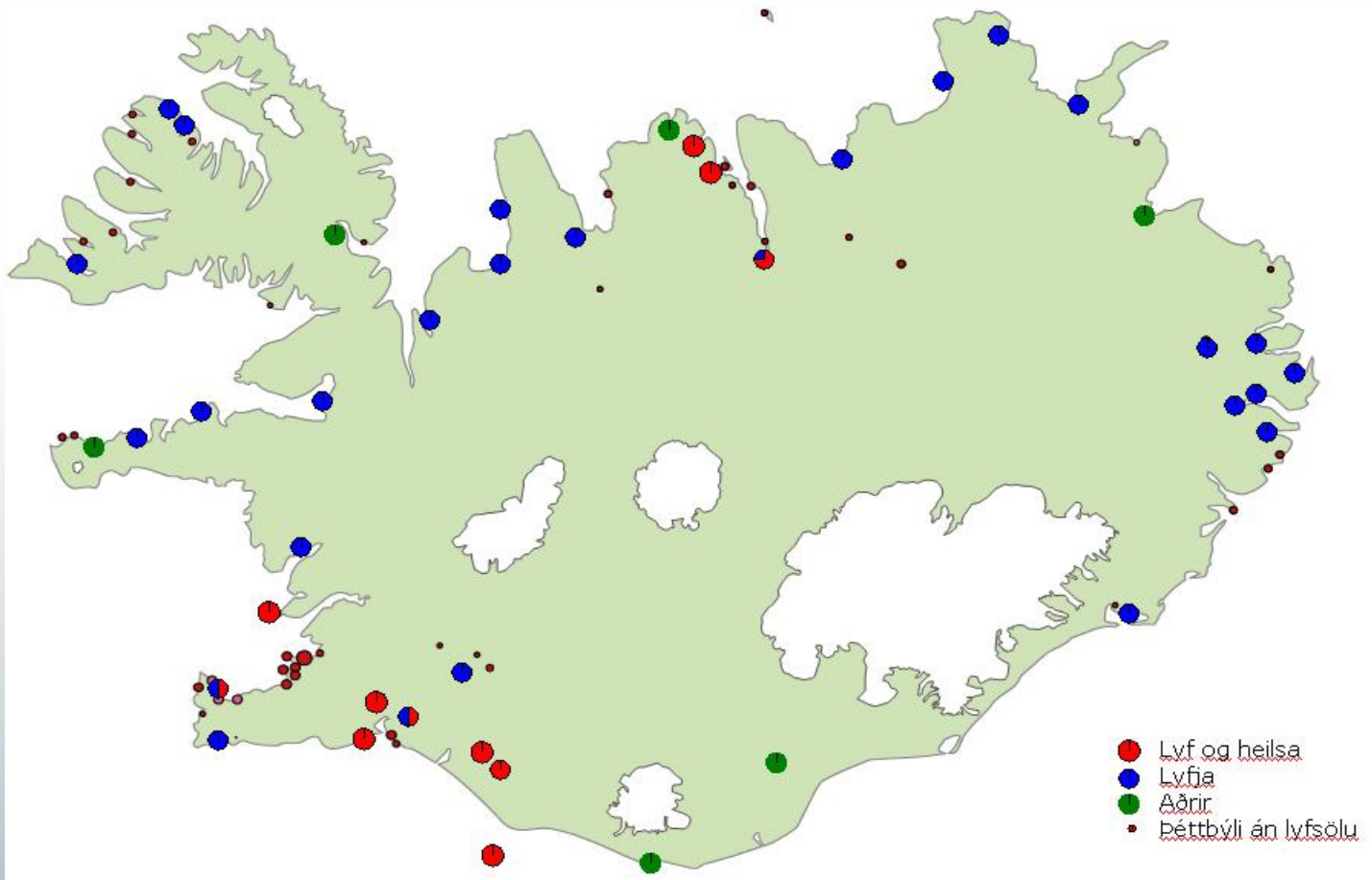
3. Hvatar fyrir samhæfða hegðun

- Lyfjakeðjurnar verða að bregðast við verðlækkun
- Eftirspurn eftir lyfjum óteygin
- Staða stóru lyfjakeðjanna áþekk á markaðnum og keppinautar með mun minni hlutdeild
- Líkur á að hefndaraðgerðum yrði beitt.

Dreifing einstakra apóteka innan Lyfju og Lyfja og heilsu á höfuðborgarsvæðinu miðað við póstnúmer.

Póstnúmer	Lyfja	Lyf og heilsa
101 Miðbær	1	1
103 Hvassaleiti/Kringlan		3
104 Vogar		1
105 Austurbær		2
107 Vesturbær		2
108 Austurbær	2	
109 Bakkar/Seljahverfi		2
110 Árbær/Selás		
111 Berg/Hólar/Fell	1	
112 Grafarvogur	2	
170 Seltjarnarnes		1
200 Kópavogur		2
201 Kópavogur	2	1
210 Garðabær	1	
220 Hafnarfjörður		2
221 Hafnarfjörður	1	
270 Mosfellsbær		1
Alls:	10	18

Staðsetning lyfjaverslana á landsbyggðinni

Rök Samkeppniseftirlitsins fyrir ógildingu

- Lyfjaver hefur meiri áhrif á markaðnum en markaðshluteild segir til um
- Lágvöruverðsapoltek með sjálfstæða stefnu
- Brotthvarf þess hefði auðveldað samhæfingu

Framleiðsla, innflutningur og dreifing.

- Einn megin framleiðandi (samheitalyf)
- Ekki eiginlegar lyfjaheildsölur sem bjóða flest lyf í samkeppni hver við aðra.

=> Einkenni íslensks lyfjamarkaðar

- Fákeppni.
- Flóknar reglur.
- Færri samkeppnishvatar.

=> Stjórnvöld bera miklar skyldur til að eyða samkeppnishömlum og auðvelda aðgengi nýrra aðila.

Atriði sem stjórnvöld þurfa að huga að:

1. Stærri (samnorrænn) lyfjamarkaður.
2. Létta þarf reglubyrði og endurskoða þarf reglur og stjórnsýslu gagnvart þeim sem vilja koma inn á lyfjamarkað.
3. Endurskoða þarf reglur um verðlagningu lyfja í heildsölu og smásölu.
 - Samheitalyf
 - Samhliða innflutt lyf.
4. Lögleiða þarf póstverslun með lyf.
5. Opna þarf fyrir sölu afmarkaðs úrvals lausasölu lyfja annars staðar en í apótekum.

Hvað þarf til?

- Vinna gegn óhæfilegum hindrunum.
- Vinna gegn skaðlegri fákeppni.
- Auðvelda aðgang samkeppnisaðila að markaðnum.

Allir sem koma að markaðnum bera ríka ábyrgð:

- Aðilar sem starfa á lyfjamarkaði.
- Samkeppniseftirlitið.
- Stjórnvöld.